

Briselē, 9.12.2025.
COM(2025) 691 final

2023/0124 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz to, vai jāpieņem priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par mazgāšanas līdzekļiem un virsmaktīvajām vielām, ar ko groza Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Regulu (EK) Nr. 648/2004

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz to, vai jāpieņem priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par mazgāšanas līdzekļiem un virsmaktīvajām vielām, ar ko groza Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Regulu (EK) Nr. 648/2004

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Datums, kurā priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (dokuments COM(2023) 217 – 2023/0124 COD): 2023. gada 28. aprīlis

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums: 2023. gada 12. jūlijs

Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums): 2024. gada 27. februāris

Grozītā priekšlikuma nosūtīšanas datums: n.p.

Padomes nostājas pieņemšanas datums: 2025. gada 8. decembris

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Komisijas priekšlikuma nolūks ir vienkāršot un modernizēt spēkā esošos noteikumus par mazgāšanas līdzekļiem un virsmaktīvajām vielām. Priekšlikuma mērķi ir atvieglot šādu produktu brīvu apriti iekšējā tirgū un nodrošināt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

Padomes nostāja, kas pieņemta pirmajā lasījumā, pilnībā atspoguļo starp Eiropas Parlamentu un Padomi 2025. gada 10. jūnijā panākto politisko vienošanos. Komisija šo vienošanos atbalsta, un tālāk ir izklāstīti galvenie vienošanās punkti.

- Fosfora satura robežvērtības. Likumdevēji vienojās, ka fosfors ir būtisks ķīmiskais elements un Komisijai nevajadzētu piešķirt pilnvaras ar deleģēto aktu pielāgot robežvērtības tehnikas un zinātnes progresam. Paredzams, ka divu gadu laikā pēc regulas stāšanās spēkā Komisija novērtēs, vai ir iespējams: i) samazināt spēkā esošās robežvērtības attiecībā uz plaša patēriņa veļas mazgāšanas līdzekļiem un automatiskajās trauku mazgājamajās mašīnās lietojamiem mazgāšanas līdzekļiem un ii) ieviest jaunas robežvērtības citām produktu kategorijām. Attiecīgā gadījumā Komisijai būtu jānāk klajā ar tiesību akta priekšlikumu. Turklāt regulas visaptverošajā pārskatīšanā, kas Komisijai jāveic septiņu gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā, būtu jāizvērtē iespēja pakāpeniski atteikties no fosfora izmantošanas. Iepriekš minētais Komisijai ir pieņemams.

- Sastāvdaļu bionoārdāmība. Paredzams, ka Komisija ar deleģēto aktu, ar ko groza regulas I pielikumu, noteiks bionoārdāmības kritērijus: i) trīs gadu laikā pēc regulas stāšanās spēkā – attiecībā uz plēvēm, ko izmanto mazgāšanas līdzekļu kapsulām, un šādās plēvēs esošajiem polimēriem; un ii) piecu gadu laikā pēc regulas stāšanās spēkā – attiecībā uz citām organiskajām vielām, ko izmanto augstā koncentrācijā. Būtu jāprasa, lai ražotāji atbilstību jaunajiem kritērijiem nodrošinātu sešu gadu laikā pēc stāšanās spēkā attiecībā uz mazgāšanas līdzekļu kapsulām un astoņu gadu laikā pēc regulas stāšanās spēkā attiecībā uz organiskajām vielām, ko izmanto augstā koncentrācijā. Regulas pārskatīšanā būtu jāizskata iespēja ieviest noteikumus arī par zemākā koncentrācijā izmantotu organisko vielu bionoārdāmību. Iepriekš minētais Komisijai ir pieņemams.
- Mazgāšanas līdzekļi, kas satur mikroorganismus. Likumdevēji vienojās dažas no stingrajām prasībām Komisijas priekšlikumā aizstāt ar vispārīgiem drošības kritērijiem. Paredzams, ka 30 mēnešu laikā pēc regulas stāšanās spēkā Komisija ar deleģēto aktu, ar ko groza regulas II pielikumu, izstrādās riska novērtēšanas metodiku, kura aptvers visus potenciālos riskus, vienlaikus izslēdzot testus ar dzīvniekiem. Komisijai šāda pieeja ir pieņemama, jo tā nodrošina elastīgāku tiesisko regulējumu inovatīviem produktiem.
- Testi ar dzīvniekiem. Likumdevēji vienojās ieviest vispārēju aizliegumu veikt testus ar dzīvniekiem, lai pierādītu atbilstību regulai, vienlaikus atļaujot Komisijai izņēmuma gadījumos ar īstenošanas lēmumu šādu testēšanu atļaut. Iepriekš minētais Komisijai ir pieņemams.
- Pilnvarotais pārstāvis. Likumdevēji vienojās ieviest noteikumus, ar ko paplašina to pilnvaroto pārstāvju pilnvaras, kurus ārpussavienības ražotāji iecēlušī konkrētu atbilstības pārbaudi izpildei. Komisijai tas ir pieņemami, jo tiek uzlabota tirgus uzraudzība.
- Administratīvais slogs. Likumdevēji vienojās nošķirt virsmaktīvās vielas, kas darītas pieejamas mazgāšanas līdzekļu ražotājiem, no virsmaktīvajām vielām, kas darītas pieejamas tieši galalietotājiem, un vienkāršot noteikumus attiecībā uz ražotājiem. Turklāt digitālās produkta pases būtu jāizveido produktu modeļiem, nevis katrai viena modeļa partijai. Šīs izmaiņas Komisijai ir pieņemamas, jo tās ievērojami samazina administratīvo slogu uzņēmējiem, neapdraudot cilvēka veselības vai vides aizsardzību.
- Cilvēka veselībai nebīstamu mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datu lapas. Likumdevēji vienojās, ka šādas datu lapas pirms produktu laišanas tirgū būtu jāpaziņo valstu toksikoloģijas centriem, izmantojot Eiropas Ķimikāliju aģentūras izstrādāto formātu. Komisija ir pilnvarota ar deleģēto aktu, ar ko groza regulas IV pielikumu, noteikt sīkāku informāciju par to, kā datu lapas iesniedzamas. Komisijai tas ir pieņemami, jo tiek nodrošināts, ka saindēšanās gadījumā medicīniskajam personālam ir pieejama informācija par mazgāšanas līdzekļiem.
- Piemērošanas atlikšana. Likumdevēji vienojās uz 42 mēnešiem atlikt jaunās regulas piemērošanu. Iepriekš minētais Komisijai ir pieņemams.

4. SECINĀJUMS

Komisija atbalsta iestāžu sarunu iznākumu un līdz ar to var akceptēt Padomes nostāju pirmajā lasījumā.